

Pelastuskomentaja

8.6.2018

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio**HELSINGIN KAUPUNGIN PELASTUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN
ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE LAEIKSI PELASTUSTOIMEN JÄRJESTÄMISESTÄ**

Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunta on pyytänyt pelastuslaitokselta lausuntoa hallituksen esitykseen laeiksi pelastustoimen järjestämiseksi ja pyytänyt arvioimaan alueen ensihoidon palvelutuotantoa tulevassa sote-mallissa. Lausunto on toimitettava eduskunnalle 11.6.2018 kello 14.00 mennessä.

Helsingin pelastuslaitos toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Pelastustoimi on merkittävä palvelujen tuottaja sosiaali- ja terveystoimen vastuulla olevissa ensihoitopalvelutehtävissä. Ensihoitotehtäviä pelastuslaitoksilla on vuosittain arviolta noin 400 000, Helsingissä viime vuonna yli 61 000 hälytystä. Ensivastetehtäviä pelastuslaitoksilla on vuosittain yli 20 000.

Pelastustoimen organisoiminen sosiaali- ja terveystoimen palvelurakenteen uudistamisen kanssa yhdenmukaisen aluejaon ja järjestämismallin pohjalta on välttämätöntä, koska sillä turvataan pelastustoimen mahdollisuus jatkossakin suorittaa ensihoitotehtäviä ja ensivastetehtäviä sen mukaan kuin sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten kanssa erikseen sovitaan.

Järjestämällä sekä pelastustoimi että ensihoitopalvelut samoin perustein viranomaistoimintana kaikissa 18 maakunnassa voitaisiin pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen synergiaedut hyödyntää ensihoitopalvelujen toteuttamisessa sekä varautumisessa suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin.

Pelastustoimen ja ensihoidon yhteistyöllä saavutetaan merkittäviä synergiaetuja. Pelastustoimella on pitkät perinteet jatkuvan valmiuden ylläpidosta ja valtakunnallisesti toimiva ja kattava paloasemaverkosto. Pelastustoimi on kansalaisten arvostama luotettava toimija, jolla on käytössään ajantasaiset hoitovälineet sekä henkilöstön jatkuva osaamisen varmistaminen ja testaustoiminta. Taloudellisesti voittoa tavoittelemattomana organisaationa pelastustoimi takaa potilaalle laadukkaan ensihoidon lakisääteisesti pätevällä ja osaavalla henkilöstöllä ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä.

Pelastajien ja ensihoitajien yhteistyö samassa organisaatiossa on yksi merkittävimmistä tekijöistä hyvän potilasturvallisuuden kannalta. Tähän sisältyy pelastusyksikön laadukas ensivastetoiminta, ennalta harjoitellut toimintamallit ja kriisiorganisaation selkeä johtamiskulttuuri. Ensihoitajien tietämys pelastustoimen tehtävistä ja mahdollisista vaaratilanteista kasvaa toimiessaan pelastuslaitoksen alaisuudessa. Pelastajille yhteistyö lisää osaamisen tasoa ensihoitotehtävissä ja lisää potilaslähtöistä ajattelua onnettomuustilanteissa.

Pelastuskomentaja

8.6.2018

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

Pelastuslaitosten hoitaessa ensihoito- ja ensivastetehtäviä voidaan niihin ja pelastustehtäviin käyttää samaa asemaverkostoa, samoja tukitoimintoja, samaa henkilööstöä, samoja toimintamalleja ja yhteisiä harjoituksia sekä yhteistä vara- ja suuronnettomuusvalmiutta. Tämä mahdollistaa voimavarojen suuntaamisen tarvittaessa myös häiriö- ja suuronnettomuustilanteissa sekä poikkeusoloissa tarkoituksenmukaisesti.

Helsingin kaupungin pelastuslaitos toteaa, että vain säilyttämällä ensihoito osana pelastuslaitoksen palvelutuotantoa voidaan varmistaa pääkaupungin riittävät resurssit suuronnettomuuksiin, häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä hyödyntää tuottavalla tavalla pelastustoimen ja ensihoitopalvelun keskinäinen synergia normaalissa arjen tuotantotilanteessa.

Olennainen osa nykyisen yhdistetyn resurssin tuomaa synergiaa muodostuu suuresta ensihoitokelpoisten palomiesten joukosta, joka voidaan tarvittaessa erittäin lyhyellä varoitusaikalla mobilisoida ensihoitotehtäviin. Tämän strategisen resurssin kouluttaminen ja ylläpitäminen on ollut mahdollista Helsingin pelastuskoulun toimista. Pelastuskoulun työelämälähtöisessä ja joustavassa opetuksessa palomiehet saavat juuri Helsinkiin räätälöidyt työelämävalmiudet, mistä syystä myös pelastuskoulun toimintaedellytysten varmistaminen on tärkeä osa pääkaupungin pelastuslaitoksen toiminnan laadun turvaamista.

Helsingin kaupungin pelastuslaitos toteaa, että uudistuksessa tulee varmistaa sekä kiireellisen ensihoidon että Helsingin pelastuskoulun toiminnan säilyminen osana Helsingin pelastuslaitoksen toimintaa.

Helsingin Pelastuskoulu on osa pelastuslaitoksen osaamiskeskusta. Pelastuskoulussa koulutetaan pelastajia ja paloesimiehiä Helsingin pelastuslaitoksen tarpeisiin. Pelastuskoulun opetussuunnitelma noudattaa valtion Pelastusopiston opetussuunnitelmaa täydennettynä pääkaupungin erityispiirteiden opinnoilla ja pelastuskoulusta valmistuvat palomiehet koulutetaan myös ensihoitoon erikoistuneiksi terveydenhuollon ammattihenkilöiksi yhteistyössä helsinkiläisten terveydenhuollon oppilaitosten kanssa. Helsingin pelastuslaitoksen osaamiskeskuksessa toimii integroidusti ja toisiaan täydentäen palomiesten ja paloesimiesten perustutkinto-opetus sekä pelastuslaitoksen täydennyskoulutus. On erittäin tärkeää, että uudistuksessa ei romuteta hyvin toimivaa ja kustannustehokasta järjestelmää, jolla Helsinkiin koulutetaan alueen erityispiirteet ja ensihoitovalmiuden omaavia palomiehiä.

Ensihoito on osa erikoissairaanhoitoa ja kuuluu tällä hetkellä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) järjestämisvastuulle. Helsingissä kaikki kiireelliset ensihoitotehtävät tuottaa Helsingin pelastuslaitos. Helsingin pelastuslaitoksella on noin 380 ensihoitoon koulutettua palomiestä, jotka toimivat

Pelastuskomentaja

8.6.2018

Allekirjoitetun asiakirjan sähköinen versio

säännöllisesti ensihoidossa. Henkilöstö on saanut pääkaupungin erityistarpeisiin suunnatun koulutuksen niin pelastustoimen kuin ensihoidon tehtäviin. Koulutus on toteutettu Helsingin Pelastuskoulun, Metropolia Ammattikorkeakoulun sekä HYKS Akuutti Ensihoito Helsingin ja pelastuslaitoksen ensihoitopalvelun yhteistyönä. Nykyinen pelastuslaitoksen palveluiden järjestämismalli integroi tehokkaalla ja paikallisiin olosuhteisiin optimoidulla tavalla sekä pelastustoimen että ensihoitopalvelun tuottaen näin synergiaetua, jota on vaikea saavuttaa, mikäli pelastustoimen ja ensihoitopalvelun tuotantovastuu eriytyy.

Simo Weckstén
Pelastuskomentaja